

D E C I Z I E

21 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii Vladimir Timofti, Iuliana Oprea, Ion Druță, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către directorul SC „TI-Bind” SRL – Muzicantschi Boris, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a BC „Banca de Economii” SA împotriva SRL „TI-Bind”, SC „Intersoft Universal AG (Panama)” cu privire la declararea nulității absolute a actelor juridice, împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2015, prin care a fost admisă acțiunea

constată:

La 23 aprilie 2014 BC „Banca de Economii” SA s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „TI-Bind”, SC „Intersoft Universal AG (Panama)”, intervenient - lichidatorul în procedura de insolvabilitate A. Donțu cu privire la declararea nulității absolute a actelor juridice.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2014 a fost constatată insolvabilitatea debitorului SRL „TI-Bind” și dispusă inițierea dizolvării societății în cauză prin intermediul procedurii simplificate.

La 11 martie 2014 BC „Banca de Economii” SA a înregistrat în instanța de insolvabilitate cererea privind admiterea creanței în sumă de 2421251,10 Euro și includerea întregii creanțe validate în rangul creditorului garantat. Totodată, banca a menționat că sumele datorate acesteia potrivit contractului de credit nr. 06-06/1/73 din 27 octombrie 2010, modificat prin Acordul adițional nr. 01 din 21 iulie 2011, Acordul adițional nr. 02 din 02 noiembrie 2011 și Acordul adițional nr. 03 din 22 noiembrie 2011 sunt garantate prin 3 contracte de gaj instituite asupra mijloacelor fixe (echipamentul tehnic), cu anexarea acestora la cerere privind admiterea creanței.

De către administratorul insolvabilității a fost aprobat tabelul definitiv al creanțelor, conform căruia BC „Banca de Economii” SA a fost validată cu creanța în mărime de 2421251,10 Euro.

Recent însă reclamantul a aflat că SRL „TI-Bind” nu înregistrează mijloacele fixe și mărfuri în proprietatea sa, din motivul că bunurile reflectate la aceste conturi contabile au fost transmise creditorului SC „Intersoft Universal AG (Panama)” în temeiul ordonanței Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 26 iunie 2013 privind încasarea datoriei.

Întru executarea ordonanței date, executorul judecătoresc Cornelia Balan a pornit procedura de executare și a emis la 13 decembrie 2013 încheierea de intentare a procedurii de executare. Ulterior, părțile procedurii de executare au încheiat tranzacția de împăcare din 17 decembrie 2013, prin care bunurile debitorului au fost transmise în contul datoriei către SC „Intersoft Universal AG (Panama)”, iar executorul judecătoresc

a aprobat tranzacția în cauză. Părțile tranzacției la aceeași dată din 17 decembrie 2013 au încheiat Actul de predare-primire, prin care tot patrimoniul gajat în favoarea băncii a fost transmis în proprietatea SC „Intersoft Universal AG (Panama)”.

Or, în urma celor expuse mai sus, rezultă cu certitudine că factorii de decizie a SRL „TI-Bind” au săvârșit operațiuni frauduloase, în urma cărora bunurile proprietate a debitorului, care au fost gajate în favoarea SA „Banca de Economii” SA în baza contractelor de gaj înregistrate nr. 06-06/1/73-g din 27 octombrie 2010, nr. 06-06/1/73-g1 din 02 noiembrie 2011 și nr. 06-06/1/73-g2 din 22 noiembrie 2011, au fost transmise cu drept de proprietate unei companii off-shore - SC „Intersoft Universal AG (Panama)”. Astfel, predarea bunurilor gajate în favoarea băncii către compania off-shore a avut loc la data de 17 decembrie 2013 în baza actelor nominalizate, cu încălcarea normelor imperative cu privire la gajul bunurilor mobile, care stabilesc inadmisibilitatea înstrăinării bunurilor gajate fără acordul creditorului gajist, precum și stabilesc prioritatea necondiționată a creditului garantat de a-și satisface creanța garantată din costul bunurilor gajate (în special art. 52 al. (3) al Legii cu privire la gaj nr. 449 din 30 iulie 2001). Astfel, părțile tranzacției și actului de predare-primire nominalizat la încheierea acestora au încălcat normele imperative ale legislației în vigoare care interzic dispunerea de bunurile grevate cu drept de gaj în favoarea terțelor persoane fără acordul creditorului gajist.

În conformitate cu art. 216 al. (1), art. 217, art. 220 al. (1) și al. (2) Cod civil, actele juridice încheiate cu încălcarea normelor imperative ale legislației, precum și bunelor moravuri sunt lovite de nulitate absolută, nulitate care acționează din momentul pretensei încheieri a actului juridic abuziv, fără necesitatea constatării obligatorii a acestuia printr-o hotărâre a instanței de judecată.

Ca rezultat al celor enunțate, cere BC „Banca de Economii” SA declararea nulității absolute cu efect retroactiv a tranzacției de împăcare din 17 decembrie 2013, a Actului de predare-primire a bunurilor în proprietate din 17 decembrie 2013 încheiate între SRL „TI-Bind” și SC „Intersoft Universal AG (Panama)”, aprobate de executorul judecătoresc Cornelia Balan; obligația părților tranzacției de împăcare și a Actului de predare-primire a bunurilor în proprietate din 17 decembrie 2013 de a restitui reciproc totul ce au obținut în urma acestora, iar în cazul imposibilității restituirii - compensarea în formă pecuniară a contravalorii bunurilor transmise; încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2015, a fost admisă acțiunea integral și declarată nulitatea tranzacției de împăcare încheiate între SRL „TI-Bind” și SC „Intersoft Universal AG (Panama)” la 17 decembrie 2013; a fost declarată nulitatea Actului de primire-predare din 17 decembrie 2013 încheiat între SRL „TI-Bind” și SC „Intersoft Universal AG (Panama)”; au fost aduse părțile la poziția inițială și obligat SC „Intersoft Universal AG (Panama)” de a restitui SRL „TI-Bind” bunurile primite conform tranzacției de împăcare din 17 decembrie 2013 în număr total de 2994 articole în sumă de 37664396,18 lei.

La 17 iulie 2015 directorul SC „TI-Bind” SRL – Muzicantschi Boris a declarat recurs împotriva hotărârii primei instanțe, prin care a cerut admiterea recursului, casarea hotărârii judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, instanța la adoptarea hotărârii a încălcat securitatea raporturilor juridice garantat de art. 6 din CEDO, or raporturile dintre creditor și debitor au fost instituite în baza încheierii executorului judecătoresc din

decembrie 2013 și ordonanței Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 26 iunie 2013, care nu au fost contestate în vreun mod de către BC „Banca de Economii” SA și, deci, sunt în vigoare, precum și obligatorii prin prisma art.123 al. (2) CPC.

În conformitate cu art. 8 al. (1) a Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Colegiul relevă că, recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs la 17 iulie 2015 în termen împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2015, în situația în care la materialele cauzei lipsește dovada de expediere a hotărârii instanței de insolvență în adresa SC „TI-Bind” SRL.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat împotriva hotărârii primei instanțe și verificând, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul declarat și de a menține hotărârea primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

Materialele cauzei denotă că, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2014 a fost constată insolvența debitorului SRL „TI-Bind” și dispusă inițierea dizolvării societății în cauză prin intermediul procedurii simplificate.

Deoarece SRL „TI-Bind” la 27 octombrie 2010 a beneficiat de un credit de la BC „Banca de Economii” SA în sumă de 1500000 Euro și deoarece la termenul scadent debitorul nu a restituit suma împrumutului, la 11 martie 2014 creditorul BC „Banca de Economii” SA a depus în instanța de insolvență cererea privind validarea creanței în sumă de 2421251,10 Euro, cu includerea creanței validate la rangul creditorului garantat. Or, suma pretinsă spre validare rezultă din contractul de credit nr. 06-06/1/73 din 27 octombrie 2010, modificat prin Acordul adițional nr. 01 din 21 iulie 2011, Acordul adițional nr. 02 din 02 noiembrie 2011 și Acordul adițional nr. 03 din 22 noiembrie 2011, care au fost garantate prin 3 contracte de gaj instituite asupra mijloacelor fixe (echipamentul tehnic) ce aparțineau debitorului SRL „TI-Bind”.

De către administratorul insolvenței a fost aprobat tabelul definitiv al creanțelor, conform căruia BC „Banca de Economii” SA i-a fost validată creanța în mărime de 2421251,10 Euro.

Intimatul însă a fost în imposibilitate de a-și valorifica creanța garantată, deoarece potrivit raportului final și proiectului bilanțului de lichidare a debitorului rezulta că SRL „TI-Bind” nu înregistrează mijloace fixe și mărfuri în proprietatea sa, deoarece bunurile reflectate la conturile contabile au fost transmise creditorului SC „Intersoft Universal AG (Panama)” în temeiul ordonanței Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 26 iunie 2013, prin care a fost dispusă încasarea de la SRL „TI-Bind” în beneficiul SC „Intersoft Universal AG (Panama)” a datoriei de 2105250 Euro.

Întru executarea ordonanței în cauză, executorul judecătoresc Cornelia Balan a emis la 13 decembrie 2013 încheierea de intentare a procedurii de executare. Ulterior, părțile procedurii de executare au încheiat la 17 decembrie 2013 tranzacția de împăcare,

prin care bunurile debitorului SRL „TI-Bind” au fost transmise în contul datoriei de 2105250 Euro către SC „Intersoft Universal AG (Panama)”, iar executorul judecătoresc a aprobat tranzacția în cauză (f.d. 64-72). Părțile tranzacției la aceeași dată din 17 decembrie 2013 au încheiat și Actul de predare-primire, prin care tot patrimoniul gajat în favoarea BC „Banca de Economii” SA a fost transmis în proprietatea SC „Intersoft Universal AG (Panama)” și anume 2994 articole în valoare de 37664396,18 lei (f.d. 57-63).

Prin acțiunea înaintată BC „Banca de Economii” SA invocă nulitatea tranzacției de împăcare și a Actului de predare-primire din 17 decembrie 2013, prin care bunurile gajate în favoarea băncii au fost transmise companiei off-shore SC „Intersoft Universal AG (Panama)”.

Instanța de recurs consideră întemeiată și legală hotărîrea instanței de insolabilitate de admitere a acțiunii din considerentele ce urmează.

Conform art. 454 al. (1) Cod civil, gajul este un drept real în al cărui temei creditorul (creditorul gajist) poate pretinde satisfacerea creanțelor sale cu preferință față de ceilalți creditori, inclusiv statul, din valoarea bunurilor depuse în gaj în cazul în care debitorul (debitorul gajist) nu execută obligația garantată prin gaj.

Gajul se constituie în virtutea legii sau a contractului, iar gajul înregistrat apare în momentul înregistrării sale, conform art. 466 al. (1) și al. (2) Cod civil.

Din conținutul contractului de credit din 27 octombrie 2010 rezultă că acesta a fost garantat prin contractele de gaj înregistrat nr. 06-06/1/73-g din 27 octombrie 2010, nr. 06-06/1/73-g1 din 02 noiembrie 2011 și nr. 06-06/1/73-g2 din 22 noiembrie 2011 asupra mijloacelor fixe (utilaj tehnologic) în sumă totală de 41302435 lei, care au fost înregistrate în Registrul gajului bunurilor mobile.

La încheierea contractelor de gaj, debitorul gajist s-a obligat expres de a nu înstrăina bunurile aduse în garanție fără aprobarea scrisă a băncii.

Conform art. 470 al. (1) și al. (2) lit. e) Cod civil, gajul fără depozitare trebuie să fie înscris într-un registru public, iar în special gajul bunurilor mobile se înscrie în registrul gajului bunurilor mobile.

Or, în virtutea principiului publicității, înregistrarea gajului fără depozitare constituie atât o condiție de constituire a gajului (*ad validatem*), cât și una care determină exercitarea dreptului de preferință față de terți (*ad probationem*).

Accesul la informația despre gaj înscrisă în registru este publică, astfel orice persoană fiind în drept de a solicita și primi informația ce-l interesează sub formă de extras din registru.

Conform art. 471 al. (1) și al. (3) Cod civil, faptul că informația cu privire la gaj este înscrisă în registrul gajului, constituie o prezumție legală a veridicității ei, respectiv din momentul înregistrării gajului nimeni nu poate invoca necunoașterea informației înscrise în registrul gajului.

Deci, efectele principale ale publicității gajului sunt nașterea gajului și opozabilitatea lui față de terți, iar odată ce acesta a fost înregistrat în mod corespunzător, nimeni nu poate invoca necunoașterea informației, iar prezumția în acest sens îi este favorabilă creditorului gajist.

La caz, Colegiul reține că potrivit confirmărilor de la f.d. 21-22, 27-29, 35-36, 41-42, rezultă caracterul contractelor de gaj ca fiind înregistrate și deci neinterzis accesul persoanelor terțe la informația de gaj.

Deși art. 477 al. (3) Cod civil expres indică că debitorul gajist nu este în drept să înstrăineze bunurile gajate, cu excepția cazurilor când dispune de autorizație în acest sens eliberată de creditorul gajist, or mențiunea dată fiind consemnată și în registrul gajului, contrar normei enunțate SRL „TI-Bind” a încheiat cu SC „Intersoft Universal AG (Panama)” tranzacția de împăcare din 17 decembrie 2013 și a transmis ultimei bunurile ce au fost gajate anterior în favoarea BC „Banca de Economii” SA, fără a solicita acordul creditorului gajist în acest sens.

Or, înstrăinarea bunului gajat fără autorizația creditorului, atrage nulitatea absolută a actului de înstrăinare (art.220 Cod civil). Deci, în cazul dat, instanța de insolabilitate la adoptarea hotărârii contestate corect a declarat nulitatea tranzacției de împăcare încheiate între SRL „TI-Bind” și compania off-shore SC „Intersoft Universal AG (Panama)” din 17 decembrie 2013, precum și a actului de primire-predare a bunurilor din aceeași dată.

Nu sunt întemeiate argumentele recurentului vis-a-vis de obligativitatea ordonanței Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 26 iunie 2013 prin prisma art. 123 al. (2) CPC, din cauza că deși a fost stabilită printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă existența unei datorii a SRL „TI-Bind” față de compania off-shore SC „Intersoft Universal AG (Panama)”, ultima nu era lipsită de dreptul de a-și valorifica datoria din patrimoniul debitorului, cu excepția celui gajat în favoarea băncii.

Din considerentele menționate și avînd în vedere că hotărîrea instanței de insolabilitate este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține hotărîrea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de către directorul SC „TI-Bind” SRL, Muzicantschi Boris.

Se menține hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a BC „Banca de Economii” SA împotriva SRL „TI-Bind”, SC „Intersoft Universal AG (Panama)” cu privire la declararea nulității absolute a actelor juridice.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Vladimir Timofti

Iuliana Oprea

Ion Druță

Galina Stratulat